

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ОБЛІКУ ЗБРОЇ В УКРАЇНІ: АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ІННОВАЦІЙ

Легалізація вогнепальної зброї в Україні викликає численні дебати серед суспільства та експертів. Хоча потенційні переваги легалізації можуть бути значними, існують і серйозні перешкоди, які ускладнюють процес. Однією з найбільших проблем є корупція, що впливає на усі етапи отримання ліцензії на вогнепальну зброю. Як зазначають українські науковці, навіть за умови прийняття ідеального законопроекту, процес легалізації може залишитися ускладненим. Складна процедура отримання ліцензії включає підтвердження психічного та фізичного стану, а також створення належних умов для зберігання зброї. Кожен етап вимагає звернення до різних державних установ, що надає можливості для корупційних схем, адже громадянам доводиться отримувати документи через медичні заклади та поліцію. Це стає ідеальним ґрунтом для тих, хто бажає обійти законні процедури шляхом хабарництва.

У контексті легалізації вогнепальної зброї доцільно виділити переваги та недоліки, пов'язані з цим процесом. З одного боку, легалізація може призвести до підвищення рівня самооборони серед населення, зменшення злочинності проти власності та підвищення загальної безпеки в домогосподарствах. З іншого боку, існує ризик збільшення насильства з використанням вогнепальної зброї. Виокремлюють кілька недоліків, серед яких:

- Зростання кількості вбивств та самогубств з використанням вогнепальної зброї.
- Збільшення кількості осіб, засуджених за перевищення меж необхідної оборони.
- Використання зброї при вчиненні інших злочинів.
- Підвищення небезпеки для поліції при затриманні злочинців.
- Збільшення кількості зброї в руках злочинців [1, с. 8].

Дослідження показують, що легалізація короткоствольної зброї може зменшити рівень злочинності, оскільки населення буде мати право на легальну самооборону. Дослідники вважають, що чим вищий рівень легального озброєння, тим вищий рівень демократії та соціальної відповідальності в суспільстві.

В умовах сучасних викликів безпеки, що постають перед Україною, зокрема в контексті агресії з боку РФ, питання контролю за обігом вогнепальної зброї стає особливо актуальним. Одним із ключових напрямів вирішення цієї проблеми є впровадження електронного обліку зброї, який може забезпечити ефективний контроль, зменшити корупційні ризики та підвищити безпеку в суспільстві. Даний текст присвячений аналізу існуючих проблем, а також

перспективам впровадження електронного обліку зброї в Україні, з акцентом на сучасні технології та інновації [2, с. 57].

Однією з основних проблем є відсутність належної технічної інфраструктури. Для впровадження електронного обліку потрібні сучасні сервери, бази даних, програмне забезпечення та системи кібербезпеки. В Україні існує дефіцит фінансування на ці цілі, що ускладнює реалізацію проектів. Корупція в державних структурах може стати значним бар'єром для ефективного впровадження електронного обліку. Існуючі корупційні схеми можуть призвести до зловживань та маніпуляцій із даними, що підриває довіру до системи.

Невизначеність у законодавстві, що регулює обіг зброї, також створює перешкоди для впровадження електронного обліку. Необхідно розробити нові нормативно-правові акти, які регулюватимуть електронний облік, захист персональних даних та інші важливі аспекти. Деяка частина суспільства може бути налаштована скептично щодо електронного обліку зброї, вважаючи його обмеженням прав і свобод. Важливо забезпечити освітні кампанії для підвищення усвідомлення громадян про переваги електронного обліку [3, с. 61].

Впровадження новітніх технологій, таких як блокчейн, штучний інтелект та IoT (інтернет речей), може значно підвищити ефективність обліку. Наприклад, використання блокчейн-технології забезпечить незмінність і прозорість даних, що дозволить уникнути маніпуляцій з інформацією про зброю. Електронний облік можна інтегрувати з іншими державними реєстрами, такими як реєстри кримінальних правопорушень, що дозволить створити єдину систему контролю за обігом зброї. Завдяки електронному обліку можна забезпечити більш ефективний моніторинг та контроль за вогнепальною зброєю, що, в свою чергу, може призвести до зменшення злочинності та підвищення загальної безпеки в країні. Важливо організувати навчальні програми для працівників правоохоронних органів та інших державних установ, що відповідатимуть за облік зброї. Це забезпечить їхню готовність до роботи з новими технологіями та системами. Залучення громадськості до обговорення питань впровадження електронного обліку може підвищити довіру до системи. Окрім того, активна участь громадян у формуванні політики обліку зброї сприятиме більшій прозорості та відкритості [4, с. 28].

Отже, впровадження електронного обліку зброї в Україні має як свої проблеми, так і перспективи. Сучасні технології можуть стати потужним інструментом для забезпечення безпеки та контролю за обігом вогнепальної зброї. Однак для успішної реалізації необхідно подолати існуючі бар'єри, зокрема корупцію, недостатню правову базу та супротив суспільства. Залучення громадськості, навчання працівників та інтеграція новітніх технологій можуть стати запорукою успіху в цій важливій справі.

Список використаних джерел:

1. Бахчев К. В. Особливості діяльності підрозділів дозвільної системи в умовах воєнного стану. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2022. С. 28–33.
2. Кримінальна відповідальність за незаконний обіг зброї : монографія. кол. авт.; ред. С. А. Шалгунова. Дніпро : ДДУВС, 2020. 364 с.
3. Миронюк С. А., Кобрусєва С. А. Перспективи запровадження обігу цивільної вогнепальної зброї в Україні та нові виклики для поліції у цій сфері. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 2. С. 344–347.
4. Миронюк С. Особливості реалізації дозвільної та контрольної функції Національної поліції у сфері обігу вогнепальної зброї в умовах воєнного стану. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2022. № 4 (119). С. 28–34.